

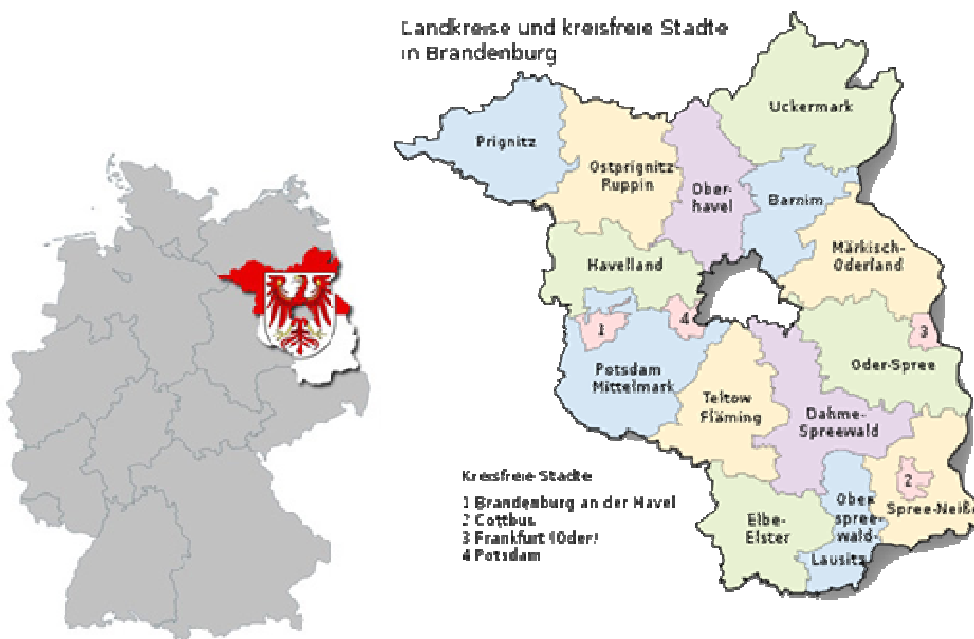
Kraj Związkowy Brandenburgia

PROFIL REGIONU	
Państwo	Republika Federalna Niemiec
Flaga Kraju Związkowego Brandenburgia	
Nazwa landu	Kraj Związkowy Brandenburgia
Data podpisania porozumienia o współpracy z Woj. Lubuskim	12 stycznia 2000 r.
Stolica	Poczdam

POŁOŻENIE

Land Brandenburgia jest jednym z 16 krajów związkowych Niemiec. 3 października 1990 r. zgodnie z traktatem zjednoczeniowym, ratyfikowanym przez parlamenty obu niemieckich państw, landy Niemieckiej Republiki Demokratycznej połączono z Republiką Federalną Niemiec. Utworzono land Brandenburgia ze stolicą w Poczdamie. Granice Brandenburgii (z wyjątkiem części wschodniej) kształtem są zbliżone do prowincji Brandenburgia istniejącej od 1815 r.

Obecny premier Brandenburgii to **Dietmar Woidke** (SPD), stojący na czele lokalnej koalicji SPD / Die Linke

WSPÓŁPRACA PARTNERSKA LANDU BRANDENBURGIA Z WOJEWÓDZTWE LUBUSKIM

„Wspólne oświadczenie o współpracy między Krajem Związkowym Brandenburgia a Województwem Lubuskim” podpisano uroczystie **12 stycznia 2000 r.** w zabytkowym pałacu w Żganiu. Województwo Lubuskie reprezentował **marszałek Andrzej Bocheński, premier Manfred Stolpe Land Brandenburgia.**

W początkowym okresie współpracy szczególnym efektem wielostronnej kooperacji z Brandenburgią była pomoc ekspercka dla regionu Lubuskiego w ramach Umowy Twinningowej, która polegała na właściwym przygotowaniu naszego regionu do absorpcji funduszy strukturalnych po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Projekt był finansowany przez Unię Europejską.

Brandenburgia została wybrana jako partner województwa lubuskiego w drodze międzynarodowego przetargu ogłoszonego przez Komisję Europejską. Wybór ten wynikał z pozytywnej oceny efektów dwustronnej współpracy partnerskiej. W wyniku współpracy przygotowano Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego Województwa Lubuskiego - regionalnego wkładu do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, sprawne przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych nad Narodowym Planem Rozwoju oraz szybko postępujący proces przygotowywania struktur administracyjnych województwa do absorpcji środków unijnych.

Aktualnie, transgraniczna współpraca partnerska z landem Brandenburgia prowadzona jest na wielu płaszczyznach. Współpraca partnerska rozwija się we wszystkich obszarach działania, czego dowodem są **liczne polsko-niemieckie projekty**, realizowane nie tylko na szczeblu regionalnym, ale również lokalnym poprzez porozumienia bliźniacze miast, gmin i powiatów, kontakty szkół, instytucji publicznych i prywatnych. Efektem współpracy dwustronnej są **regularne konsultacje Marszałka Województwa Lubuskiego z Premierami Brandenburgii**, jak również grup roboczych z Lubuskiego i Brandenburgii. Mają one na celu pogłębianie współpracy, podsumowanie dotychczasowych dokonań oraz inicjowanie nowych projektów.

W 2020 r. obchodzimy jubileusz **podpisania Wspólnego Oświadczenia o Współpracy pomiędzy Województwem Lubuskim a Krajem Związkowym Brandenburgia**, zgodnie z którym obie strony wyrażają poparcie dla intensyfikacji współpracy regionalnej oraz dobrosąsiedzkich stosunków. Współpraca transgraniczna pozwala na realizację wspólnych przedsięwzięć, służących rozwojowi pogranicza.

Wspólne lubusko-brandenburskie działania:

- Między przedstawicielami obydwu administracji, a także radnymi Sejmiku Województwa Lubuskiego oraz parlamentarzystami Landu Brandenburgia wypracowane zostały stałe formy współpracy, jakimi są spotkania partnerskie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego oraz Pani Marszałek Województwa Lubuskiego otrzymały zaproszenie na sesję wyborczą do Landtagu Brandenburgii w dniach 24-25 września 2019 r. Było to pierwsze posiedzenie Landtagu po wyborach do parlamentu landowego w dniu 1 września 2019 r.

- Województwo Lubuskie aktywnie uczestniczy w działaniach promocyjnych z partnerami z Brandenburgii, czego przykładem są wspólne wystąpienia na międzynarodowych targach turystycznych ITB w Berlinie, Grüne Woche, organizacja wspólnych wystaw. Realizacja tych działań odbywa się często przy współpracy Wydziału Promocji, Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Berlinie lub Centrum Obsługi Inwestora w Zielonej Górze.

- Udział Brandenburgii w Lubuskim Kongresie Gospodarczym w dniach 10 – 11 października 2019. Przedstawiciel Instytucji Turystyki i Marketingu Brandenburgii (TMB) wystąpił w panelu na temat promocji turystycznej miast i regionów (Nowe trendy w marketingu miejsc).
- W ramach polsko-niemieckiego porozumienia Szpital w Zielonej Górze prowadzi jako jedyny w Polsce - Centrum Monitorowania Chorób Nowotworowych, którego zadaniem jest zestawienie anonimowych danych uczestniczących w programie, aby zdefiniować optymalne opcje leczenia i opiekę leczenia onkologicznego.
- 5 sierpnia 2019 r. podpisano **wspólną Deklarację Kraju Związkowego Berlin, Kraju Związkowego Brandenburgia i Województwa Lubuskiego**, dotyczącą perspektywy dla Kolei Wschodniej (Ostbahn)/linii 203 w ruchu granicznym między Polską a Niemcami, m.in. połączenie kolejowe z Berlina przez Küstrin/Kostrzyn i Gorzów Wlkp. do Warszawy (linia „203” w Polsce i „Ostbahn” w Niemczech), łączące wspólny region przygraniczny z Berlinem, Warszawą i Poznaniem oraz z europejskimi korytarzami transportowymi. **Berlin, Brandenburgia i Województwo Lubuskie angażują się wspólnie w rozbudowę efektywnej, zelektryfikowanej i dwutorowej linii.**

Dokument podpisali: Marcin Jabłoński, Członek Zarządu Województwa Lubuskiego, Kathrin Schneider, Minister ds. Infrastruktury Landu Brandenburgia i Regine Günther, Senator Administracji Senatu Berlina ds. Środowiska, Komunikacji i Ochrony Klimatu.

Aktywna współpraca z Brandenburgią oraz Związkiem Komunikacyjnym Berlin-Brandenburg **w kwestii poprawy transgranicznych połączeń kolejowych** zaowocowała:

- uruchomieniem bezpośredniego połączenia na trasie Krzyż-Gorzów Wlkp.-Berlin (20 marca 2016),
 - uruchomieniem połączenia kolejowego Zielona Góra – Berlin (1 kwietnia 2016 r.),
 - 30 kwietnia 2016 r. odjechał pierwszy pociąg „do kultury” na trasie Berlin-Żary/Żagań-Legnica-Wrocław.
- Oba regiony są zaangażowane w utworzenie EUWT (Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Geopark Łuk Mużakowa).

Programy transgraniczne Interreg na polsko-niemieckiej granicy.

Województwo Lubuskie od roku 1994 korzystało z **programów pomocowych Unii Europejskiej**. Najistotniejszym zarówno ze względu na kwotę alokacji, jak i znaczenie społeczno-ekonomiczne był Program Phare CBC. **W latach 1994-2002** z pomocą środków Programu Phare CBC zrealizowano w sumie **96 dużych projektów**. Łączna suma udziału tych środków, to **ponad 194 mln Euro**. **Wejście Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku** stworzyło nowe możliwości dla rozwoju lokalnej i regionalnej współpracy transgranicznej pomiędzy WL a Brandenburgią. Miejsce kontynuowanego przez wiele lat z sukcesem **Phare CBC** – zajął Program Inicjatywy Wspólnotowej **Interreg III A**, dzięki któremu Województwo Lubuskie otrzymało do dyspozycji kwotę **ponad 30 mln Euro**, a po nim **Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska-Brandenburgia 2007-2013**, w ramach którego zrealizowano **96 projektów na kwotę 125 mln euro** oraz **Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska - Saksonia 2007-2013** zrealizowano **146 projektów na kwotę prawie 95,5 mln euro** dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Przykładem przedsięwzięcia zrealizowanego w ramach PO WT Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w Euromieście Słubice-Frankfurt n. Odrą jest projekt pt. „Edukacja bez granic - stworzenie polsko-niemieckiego systemu edukacji przedszkolnej wraz z infrastrukturą”. Wartość dofinansowania z EFRR to ponad 1,9 mln euro. Efektem projektu jest **utworzenie polsko-niemieckiego Przedszkola Samorządowego „Pinokio” w Słubicach.**

1. Nowe, obecnie realizowane programy transgraniczne, to:

- a. **Program Współpracy INTERREG VA Brandenburgia – Polska 2014-2020:** alokacja wynosi ok. 100 mln EUR z EFRR; obszar wsparcia: po stronie polskiej: województwo lubuskie, po stronie niemieckiej: trzy powiaty Kraju Związkowego Brandenburgia: Märkisch-Oderland, Oder-Spree, Spree-Neiße oraz miasta wydzielone w Kraju Związkowym Brandenburgia: Frankfurt (Oder) i Cottbus; cele tematyczne: Integracja mieszkańców i współpraca administracji, Wzmocnienie transgranicznych zdolności i kompetencji, Wspólne zachowanie i korzystanie z dziedzictwa naturalnego i kulturowego, połączenie z Sieciami Transeuropejskimi oraz trwałe i zrównoważony transport oraz Pomoc Techniczna.
2. Przykładem integracji oraz **polsko-niemieckiej współpracy w sferze nauki i szkolnictwa wyższego** jest **powstanie Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą**. Od ponad 20 lat uczelnia ta ściśle współpracuje z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a ich wspólną placówką naukowo-badawczą jest Collegium Polonicum w Słubicach. Instytut ten pełni rolę centrum naukowego, dydaktycznego i kulturalnego, uzupełniającego ofertę badawczą i dydaktyczną Uniwersytetu Europejskiego, przede wszystkim w zakresie historii, prawa oraz języka i kultury polskiej.
3. Wspólnie realizowane projekty polskich i niemieckich szkół wpływają na intensyfikację dialogu edukacyjnego na pograniczu. **W Brandenburgii utworzono polsko-niemieckie klasy mieszane w gimnazjach we Frankfurcie nad Odrą, Neuzelle oraz w Guben.** Ponadto **uczniowie gimnazjum w Forst mają możliwość nauki języka polskiego** jako przedmiotu szkolnego. Innym dowodem rozwoju polsko-niemieckiego dialogu edukacyjnego jest powstanie gimnazjum europejskiego w Löcknitz, w landzie Meklemburgia – Pomorze Przednie, gdzie polscy uczniowie kształcą się razem ze swoimi niemieckimi kolegami, stanowiąc najlepsze świadectwo integracji polsko-niemieckiej. Szkoła ta, której finansowanie zapewniają wspólnie polskie i niemieckie władze samorządowe, uznawana jest za sztanarowy projekt edukacyjny na pograniczu.
4. Flagowym wydarzeniem w **polsko-niemieckim kalendarzu kulturalnym jest cykliczny, transgraniczny festiwal muzyki klasycznej „Dni Muzyki nad Odrą”**. To odbywające się w marcu wydarzenie jest świadectwem promieniującej na Wschód i Zachód tożsamości kulturowej europejskiego regionu po obu stronach Odry.

Ponadto, organizowane są liczne koncerty muzyki poważnej, popularnej i jazzowej, zbiorowe i indywidualne wystawy plastyczne, przedstawienia teatralne, projekcje filmowe, wieczory literackie, warsztaty artystyczne, występy zespołów muzycznych. Polscy artyści i instytucje kulturalne uczestniczą w festiwalach oraz konkursach muzycznych, teatralnych i filmowych na terenie Niemiec, a artyści niemieccy biorą udział w podobnych imprezach w Polsce. Inicjatorami tych odbywających się zarówno w dużych ośrodkach miejskich, jak też w małych miejscowościach przedsięwzięć są często władze regionalne i samorządowe, instytucje, szkoły, organizacje i stowarzyszenia kulturalne, związki twórcze a także osoby prywatne.

Dzięki zaangażowaniu lokalnych władz, polsko-niemiecki dialog transgraniczny aktywnie rozwija się także na poziomie lokalnej administracji. Zawarto ponad 500 partnerstw miast, gmin, powiatów i województw. Budowanie dobrego sąsiedztwa jest też wspierane przez organizacje pozarządowe. Dzięki ich licznym inicjatywom zrealizowano wiele projektów np. pomiędzy klubami sportowymi, klubami seniorów, związkami wędkarzy czy ochotniczymi strażami pożarnymi, co znacznie wpłynęło na jeszcze lepsze poznanie się mieszkańców po obu stronach granicy.

Polsko-niemieckie inicjatywy utworzone na mocy Traktatu:

- a. **Komitet ds. Współpracy Międzyregionalnej**, zainicjowany w roku 1991 w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Od roku 2002 rolę współprzewodniczącego Komitetu ze strony polskiej pełni Marszałek Województwa Lubuskiego. W ciągu minionych lat tematyka posiedzeń Komitetu była bardzo szeroka i sięgała od wymiany doświadczeń po wykorzystanie unijnych instrumentów finansowych. Poruszano również kwestie zmian demograficznych w Europie oraz związane z tym szanse i wyzwania dla polskich i niemieckich gmin i regionów.

Zadaniem Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej, jakie zostało postawione przez rządy RP i RFN w 1991 r., jest wspieranie współpracy i kontaktów międzyregionalnych, gminnych, międzyinstytucjonalnych, pomiędzy związkami i stowarzyszeniami obu krajów, których działalność wykracza poza obszar transgraniczny. Cel ten został osiągnięty dzięki żywym i różnorodnym, jak nigdy dotąd, stosunkom między polskimi i niemieckimi regionami: Obecnie 14 spośród 16 niemieckich krajów związkowych ma jednego albo więcej partnerów regionalnych. Bawaria ma wspólną Komisję Międzyrządową z Polską. Polsko-niemieckie partnerstwa zawiązało prawie 600 miast i powiatów. Zawierają je również szkoły, wyższe uczelnie, powstają niezliczone partnerstwa w dziedzinach kultury i współpracy obywateli obu krajów.

- b. **Partnerstwo Odry**, inicjatywa współpracy transgranicznej zapoczątkowana w Berlinie w kwietniu 2006 r. Celem tej platformy porozumienia jest podejmowanie wszelkich działań służących budowaniu wspólnego obszaru transgranicznego, szukaniu nowych rozwiązań sprzyjających jego rozwojowi oraz jego uatrakcyjnieniu. Współpraca obejmuje następujące dziedziny: gospodarkę, infrastrukturę komunikacyjną i transportową oraz turystykę. Partnerami są cztery wschodnie kraje związkowe Niemiec: Saksonia, Brandenburgia, Meklemburgia – Pomorze Przednie i Berlin oraz ze strony polskiej cztery województwa: lubuskie, dolnośląskie, zachodniopomorskie i wielkopolskie.

Oprócz organizowanych w ramach Partnerstwa Odry co dwa lat szczytów politycznych oraz wielu spotkań roboczych koordynatorów i ekspertów, odbywa się również wymiana współpracowników poprzez odbycie stażu w kraju sąsiada. Województwo Lubuskie pełni rolę koordynatora w przygotowaniach kolejnego, VII Szczytu Politycznego Partnerstwa Odry, które odbędzie się w Lubuskiem we wrześniu 2020 r.

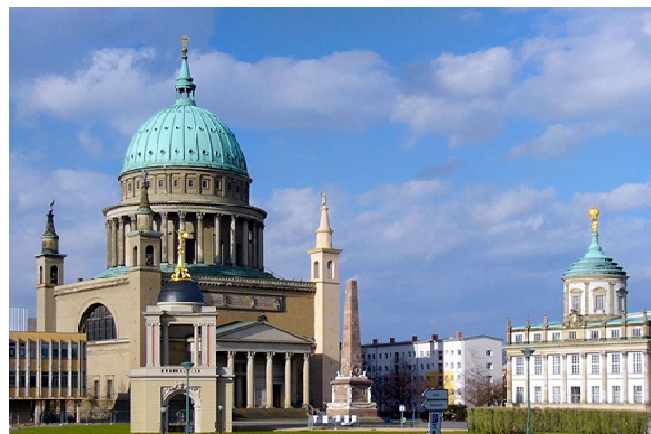
- c. **Polsko - Niemieckie Dni Mediów**, w ramach których przyznawana jest Polsko - Niemiecka Nagroda Dziennikarska im. Tadeusza Mazowieckiego.

5. Ważne znaczenie odgrywa **działalność Euroregionów „Sprewa-Nysa-Bóbr” i „Pro Europa Viadrina”**, stanowiących ponadgminne struktury współpracy międzynarodowej. Euroregiony prowadzą intensywną współpracę w zakresie rozwoju infrastruktury, ekologii, komunikacji i zagospodarowania przestrzennego, a także poprzez budowę wzajemnego porozumienia i zaufania przewyciężają granice na obszarze lubusko-brandenburskim. **Zadanie Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” polega m.in.** na przygotowaniu, ocenie oraz rozliczaniu projektów inwestycyjnych w programach transgranicznych.

Brama Brandenburska

Kościół ewangelicki św. Mikołaja

Pałac Sanssouci / perła baroku / obiekt światowego dziedzictwa UNESCO

STRONY INTERNETOWE

Portal informacyjny:

www.deutschland.de

Informacja turystyczna:

www.brandenburgia-turystyka.pl

Informacje gospodarcze:

www.magazine-deutschland.de

Brandenburgia:

www.brandenburg.de,

www.brandenburgia.pl

www.stk.brandenburg.de

Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr:

www.euroregion-snb.de

Euroregion Pro Europa Viadrina:

www.euroregion-viadrina.de

Instytucje polsko-niemieckie:

www.de-pl-agentur.de

www.cit-guben.de/start_pl.htm

www.zab-brandenburg.de

www.dpg-brandenburg.de

KONTAKTY

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

Biuro Współpracy Zagranicznej i Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Tel.: +48 68 45 65 393

email: sekretariat.bwz@lubuskie.pl

Biuro Informacyjne Województwa Lubuskiego w Brukseli

Avenue Palmerston 3 B-1000 Brussels

Tel.: +32 2 234 68 56

e-mail: bruksela@lubuskie.pl

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Federalnej Niemiec

Lassenstr. 19-21 / 14193 Berlin - Grunewald

Tel: +49 30 223 130

www.berlin.msz.gov.pl

Ambasada Republiki Federalnej Niemiec w Polsce

ul. Jazdów 12 / 00-467 Warszawa

Tel. +48 22 5841 700

www.polen.diplo.de

Polski Ośrodek Informacji Turystycznej

Hohenzollerndamm 151 / 14199 Berlin

Tel.: +49 30 210092-0

www.polen.travel/de/

info.de@polen.travel

Niemiecka Centrala Turystyki

Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa

ul. Miodowa 14 / 00-246 Warszawa

Tel. +48 22 53 10 520

www.germany.travel/pl/index.html

Instytut Polski w Berlinie www.polnischekultur.de

Instytut Goethego w Polsce www.goethe.de